

Fra toppen!

Fortsatt god BIO-sommer!

Selv om mange biologer fortsatt er på ferie, er Institutt for biologi så smått begynt å våkne til liv etter sommerferien. BIO-info kommer denne gangen ut med lite, men eksklusivt innhold.

Vi begynner med å gratulere Anne Christine Utne Palm og medforfattere med sommerens slagerartikkel i Science om Benguela-kutlingens strategi for å overleve i et miljø preget av oksygensvikt og brennmaneter. Et glitrende eksempel på hva tverrfaglig samarbeid på tvers av landegrensene og iherdig innsats gjennom mange år kan føre til!

De som får det mest travelt nå i august er studieavdelingen. Et stort bachelor-kull er underveis. 94 har takkert ja til studieretning biologi, og sammen med de andre studieretningene får vi 148 nye bachelorstudenter på instituttet denne høsten. Dette skaper selvsagt utfordringer for et studium som er dimensjonert for et mindre antall, som vi må forsøke å takle på best mulig måte.

Ellers er vi veldig glade for å ha fått på plass både ny økonomileder (Solfrid Sture) og ny forskningskoordinator (Anne Fjellbirkeland). Dette er viktige funksjoner i BIO sin administrasjon, og vi er takknemlig for å ha fått så dyktige medarbeidere inn i staben. Solfrid vil begynne på BIO 1. september, mens vi nok må vente noen måneder før Anne er på plass.

Fortsatt god sommer til alle sammen!

Hilsen Anders

Ukens bilde

Hav, skjær og ærfugl

Fotograf: **Anders Goksøyr**

I mangel av noe bedre. Stemningsbilde fra Hvaler, Ytre Oslofjord.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to [Elinor Bartle](mailto:Elinor.Bartle@bio.uib.no)

Innhold:

Siste nytt fra BIO	3
Science-artikkel som gir blest!	3
Anne Christine og Anne Gro skriver om superfisk i Science	3
Ellen Margrete Grong til POA	4
Undervisningsnytt	5
Opptakstall, BIO299	5
Siste nytt fra verden rundt oss	6
Ledige stillinger	6
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	6
Frister	6
Avsluttende mastergradseksamen	6
Inés Dias Bernandes	6
Nye medarbeidere	6
Solfrid Sture	6
Anne Fjellbirkeland	6
Nye artikler	7
Utne-Palm og medarbeider om Benguela-kutlingen i Science	7
Trophic Structure and Community Stability in an Overfished Ecosystem	7

Siste nytt fra BIO

Science-artikkel som gir blest!

Anne Christine og Anne Gro skriver om superfisk i Science

av Elinor Bartle

I siste nummer av *Science* presenterer forskere fra BIO, UiO og NIVA i Norge, Sør-Afrika og Namibia bevis for at en svært tallrik liten kutling-fisk trives i et miljø som er kvelende giftig for andre dyr; stedet er den oksygenfattige kontinentalsokkelen utenfor Namibia. Her holder kutlingen seg på den sulfidholdige mudderbunnen om dagen, hvor den holder pusten mens den beiter på mudderet og det som finnes av levende organismer i det. Senere, i ly av mørket, svømmer fisken opp i de mer oksygenrike vannmassene for å fylle opp oksygenlageret og fordøye maten. Når de svømmer opp legger de seg i et lag av maneter. Manetene er noe rovfiskene skyr. Men manetene fungerer ikke bare som et skjul, da de sammen med mudderet utgjør den viktigste matresursen til kutlingen. Funnene endrer fullstendig oppfatningen en har hatt om næringskjeden i marine økosystem. Til nå har en trodd at maneter er et blindspor i næringskjeden, og at sulfidholdig mudder bare er mat for svovelbakterier.

Studiet med de oppsiktsvekkende funnene er et resultat av akkumulert kunnskap gjennom et langvarig forskningssamarbeid mellom seniorforsker Anne Christine Utne-Palm og Prof Anne Gro Veia Salvanes ved Universitetet i Bergen, Prof Mark Gibbons, Universitetet i Western Cape, Sør-Afrika og seniorforsker Bronwen Currie, Havforskningsinstituttet i Namibia, sier Utne-Palm. Utne-Palm påpeker videre at det unike funnet i *Science* er et resultat av tverrvitenskaplig kunnskap opparbeidet gjennom flere forskningstokt i Benguela utenfor Namibia med DR. Fridtjof Nansen og G.O. Sars, og at en har samarbeidet med andre der egen kompetanse ikke strakk til.

Her finner du abstractet fra [Science](#) og en [lenke til en film om fisken](#). Les også nyheter i [Science News](#).

Artikkelen i *Science* har vakt stor interesse verden rundt, og du kan lese noen av oppslagene ved å følge disse lenkene:

<http://blogs.discovermagazine.com/notrocketscience/2010/07/15/bearded-goby-munches-jellyfish-ignores-toxic-gases-is-generally-very-hard/>

[http://www.wired.com/wiredscience/2010/07/bearded-goby/?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+wired%2Findex+\(Wire+d%3A+Index+3+\(Top+Stories+2\)\)](http://www.wired.com/wiredscience/2010/07/bearded-goby/?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+wired%2Findex+(Wire+d%3A+Index+3+(Top+Stories+2)))

http://chinese.eurekalert.org/en/pub_releases/2010-07/aft-ggu071210.php

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

<http://dno.webege.com/science/tag/fish/>

<http://www.sciencedaily.com/releases/2010/07/100715152853.htm>

<http://www.350resources.org.uk/2010/07/16/super-goby-helps-salvage-ocean-dead-zone/>

http://gesellschaftlich.freie-welt.eu/author/Anne_C_Utne_Palm/

http://news.yottos.com/ShowNews/Super_goby_helps_salvage_ocean_dead_zone_15-07-2010

<http://news1entatoday.info/life-super-goby-helps-salvage-ocean-dead-zone.htm>

http://www.eurekalert.org/features/kids/2010-07/aaft-ggu070910.php?sa_campaign=Internal_Ads/AAAS/RSS_News/2010-07-15/scipak/kids/

<http://topics.philly.com/article/0fJk7PI2ZS8JN?q=Africa>

<http://www.alphagalileo.org/ViewItem.aspx?ItemId=81359&CultureCode=en>

<http://www.scientificamerican.com/article.cfm?id=bearded-goby-fish-eats-jellyfish-and-survives-without-oxygen>

<http://www.bt.no/forbruker/vitenskap/UiB-forskere-skriver-om-superfisk-1121064.html>

<http://blogs.discovermagazine.com/notrocketscience/2010/07/15/bearded-goby-munches-jellyfish-ignores-toxic-gases-is-generally-very-hard/>

<http://www.physorg.com/news198403235.html>

http://www.eurekalert.org/pub_releases/2010-07/ps-sfe071210.php

<http://www.uio.no/forskning/aktuelt/aktuelle-saker/2010/goby.html>

<http://www.bt.no/forbruker/vitenskap/UiB-forskere-skriver-om-superfisk-1121064.html>

<http://www.scientificamerican.com/article.cfm?id=bearded-goby-fish-eats-jellyfish-and-survives-without-oxygen>

Ellen Margrete Grong til POA

BIOs personalkonsulent Ellen Grong skal jobbe 50% som rådgiver ved Personal- og Organisasjonsavdelingen i ett år fra 16. august. Ellen skal ha ansvar for videreutvikling av språktjenestetilbud for tilsatte ved UiB. Hun har en bakgrunn som fagoversetter i engelsk, og vi regner med at den erfaring hun får fra sitt engasjement ved POA vil være til stor nytte for BIO fremover.

Undervisningsnytt

Opptakstill, BIO299

Forløpige opptakstill for bachelor- og master ved BIO

Nøyaktig hvor mange studenter vi får til semesterstarten i uke 33 er ennå litt usikkert, men tallene for ja-svar (søkere som har takket ja til tilbudet om studieplass) gir en veldig god pekepinn på kva vi kan forvente.

Tallene for bachelorgradene ser slik ut:

BA i biologi	94
Prof.studiet i fiskehelse	9
BA i havbruksbiologi	20
BA i miljø- og ressursfag	25

Dersom alle som har takket ja til tilbudet om studieplass hos oss møter til semesterstart vil vi få totalt 148 nye førsteårsstudenter biologi – noe som omtrent like mange som møtte til studiestart høsten 2009. Vi har fått litt flere studenter på bachelorgradene i biologi og havbruksbiologi, og litt færre på Fiskehelse og miljø- og ressursfag.

Totalt 24 søkere har takket ja til tilbud om studieplass på mastergrad ved BIO. Dette er en nedgang fra høsten 2009 da tallet var 46. Tallene for fakultetet totalt viser også en nedgang i opptaket, selv om tallene ennå er usikre (2009: 237 totalt, 2010: ca. 166 ja-svar så langt).

Fordeling på program (tallene inkluderer internasjonale studenter):

Biologi – biodiversitet, evolusjon og økologi	4
Biologi - mikrobiologi	1
Ernæring	8
Fiskeribiologi og forvaltning (FIFO)	2
Havbruk	4
Marinbiologi – marin biodiversitet	4
Marinbiologi	1
Totalt	24

Av disse er det 3 internasjonale studenter (mikrobiologi, FIFO og marinbiologi).

Hjelp til prosjektarbeid? BIO299 kan være løsningen!

BIOs forskere bør orientere seg om mulighetene som ligger i kurset BIO299. Her kan bachelorstudenter få erfaring med prosjektarbeid, og det er en ypperlig mulighet til å rekruttere masterstudenter! Se engelsk tekst nedenfor, og kontakt Lawrence Kirkendall for mer info.

Would you like help with your current research project? BIO299 could be the answer!

Biology faculty should be aware of BIO299 "Research experience in biology". Third-year students get hands-on experience with acquiring and analysing data, and active researchers get some much needed field or laboratory assistance. Sound interesting? See the course description ([here](#)) or contact the course coordinator ([Lawrence Kirkendall](#)).

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Siste nytt fra verden rundt oss

Ledige stillinger

Ledige stillinger for biologer

Mer info finner du [her](#).

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Frister

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Avsluttende mastergradseksamen

Inés Dias Bernandes

Inés Dias Bernandes: Spatial distribution of Nile perch in Lake Victoria using acoustic methods

Inés Dias Bernandes holder torsdag 12. august avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Fiskeribiologi og forvaltning.

Tittel på oppgaven: Spatial distribution of Nile perch in Lake Victoria using acoustic methods

Veiledere: Jeppe Kolding og Egil Ona. Sensor: Frank Reier Knudsen. Bisitter: Geir Kåre Totland

Tid og sted: **Torsdag 12. august, kl. 10:15, Seminarrom K1, Blokk A, 1 et. Bio-byggene**

Alle interesserte velkommen!

Nye medarbeidere

Solfrid Sture

Solfrid Sture tiltrer som økonomileder 1. september 2010. Hun kommer fra Institutt for fysikk og teknologi hvor hun hadde stilling som økonomikonsulent.

Anne Fjellbirkeland

Anne Fjellbirkeland blir vår nye forskningskoordinator, og hun begynner i løpet av høsten. Hun kommer fra Senter for geobiologi hvor hun har hatt stilling som seniorkonsulent.

Nye artikler

Utne-Palm og medarbeider om Benguela-kutlingen i Science

Trophic Structure and Community Stability in an Overfished Ecosystem

Anne C. Utne-Palm,^{1,*} Anne G. V. Salvanes,¹ Bronwen Currie,² Stein Kaartvedt,^{3,10} Göran E. Nilsson,⁴ Victoria A. Braithwaite,^{5,1} Jonathan A. W. Stecyk,⁴ Matthias Hundt,¹ Megan van der Bank,⁷ Bradley Flynn,⁷ Guro K. Sandvik,⁴ Thor A. Klevjer,³ Andrew K. Sweetman,⁸ Volker Brüchert,⁹ Karin Pittman,¹ Kathleen R. Peard,⁶ Ida G. Lunde,⁴ Rønnaug A. U. Strandabø,⁴ Mark J. Gibbons⁷

Science 16 July 2010: □ Vol. 329. no. 5989, pp. 333 - 336 □ DOI: 10.1126/science.1190708

Since the collapse of the pelagic fisheries off southwest Africa in the late 1960s, jellyfish biomass has increased and the structure of the Benguelan fish community has shifted, making the bearded goby (*Sufflogobius bibarbatus*) the new predominant prey species. Despite increased predation pressure and a harsh environment, the gobies are thriving. Here we show that physiological adaptations and antipredator and foraging behaviors underpin the success of these fish. In particular, body-tissue isotope signatures reveal that gobies consume jellyfish and sulphidic diatomaceous mud, transferring "dead-end" resources back into the food chain.